

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 21 czerwca 2002 r. do Pana Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie rozpatrzenia zagadnienia wstępnego w kwestii dopuszczalności – na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - zawarcia w umowie postanowienia, na podstawie którego spółka, jako kontrahent konsumenta, przenosi wierzytelność tego konsumenta, bez jego zgody, na rzecz innej spółki - zajmującej się windykacją należności.

Warszawa, dn. 21 czerwca 2002 r.

GI-DS-430/488/01/1530/02

Pan
Cezary Banasiński
Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Szanowny Panie Prezesie,

Uprzejmie informuję, że na podstawie art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883 z późn. zm.) oraz art. 97 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej Kpa, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych postanowieniem z dnia zawiesił postępowanie w sprawie udostępnienia przez Spółkę S.A. (operatora telekomunikacyjnego) Panu X i Panu Y, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą XYZ s.c. (spółką windykacyjną), danych osobowych Pana A.B.(sygn. GI-DS-43 0/488/01), gdyż rozpoznanie tej sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W myśl art. 100 § 1 Kpa, organ administracji publicznej, który zawiesił postępowanie z przyczyny określonej w art. 97 § 1 pkt 4, wystąpi równocześnie do właściwego organu lub sądu o rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego albo wezwie stronę do wystąpienia w określonym terminie, chyba że strona wykaże, że już zwróciła się w tej sprawie do właściwego organu lub sądu. Celem wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych stosownej decyzji w sprawie legalności udostępnienia przez Spółkę S.A. (opertora telekomunikacyjnego) danych osobowych Pana A.B. Panu X i Panu Y, działającym pod firmą XYZ s. c. niezbędne jest uprzednie ustalenie, czy dozwolone są w obrocie cywilno - prawnym postanowienia umów zezwalające na przeniesienie wierzytelności na rzecz innego podmiotu bez zgody konsumenta – dłużnika. W przedmiotowej sprawie oznacza to zbadanie legalności przeniesienia przez Spółkę S.A. wierzytelności względem Pana A.B bez

jego zgody na rzecz, prowadzących działalność gospodarczą pod firmą XYZ. s. c., Pana X i Pana Y. Należy zauważyć, że potrzeba rozstrzygnięcia przedmiotowego zagadnienia wstępnego znajduje swoje źródło w zmianie przepisów dotyczących zawierania umów z udziałem konsumentów, których właściwa interpretacją, stosownie do ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), należy do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 Kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Jednocześnie zmieniony z dniem 1 lipca 2000 r., mocą ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271), przepis art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego stanowi, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W myśl art. 385³ pkt 5 kodeksu cywilnego, w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności zezwalają kontrahentowi konsumenta na przeniesienie praw i przekazanie obowiązków wynikających z umowy bez zgody konsumenta.

Z brzmienia art. 385¹ § 1 w zw. z art. 385³ pkt 5 kodeksu cywilnego można zatem wnioskować, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem dopuszczające przeniesienie wierzytelności na osobę trzecią bez zgody konsumenta są bezskuteczne z mocy prawa i w konsekwencji wierzyciel może przenieść wierzytelność konsumenta na osobę trzecią na podstawie art. 509 § 1 k.c. wyłącznie w sytuacji istnienia zgody konsumenta na dokonanie tej czynności.

W związku z powyższym, na podstawie art. 100 § 1 Kpa, zwracam się do Pana Prezesa z prośbą o rozstrzygnięcie następującego zagadnienia wstępnego:

Czy w świetle przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.) w związku z brzmieniem art. 509 oraz art. 385¹ § 1 i art. 385³ pkt 5 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dozwolone jest postanowienie umowy, na podstawie którego Spółka S.A., jako kontrahent konsumenta, przenosi wierzytelność Pana A.B. (tj. konsumenta) bez jego zgody na rzecz Pana X i Pana Y, działających pod firmą XYZ s. c.

Załącznik:

kopia akt sprawy GI-DS-430/488/01